

יש טובלים הרבה פעמים (בעריווהכ"פ). פעם א"ל אדנ"ע ע"ז: אל הצדך הרבה, א... צופיל דארפן ניט זיין.
כל התפלות דר"ה וויהכ"פ בעמידה בל"ג. ובהתורת נדרים ע"ה
כינוו ביחוד ע"ז. אדנ"ע הי' מפרט זה מיט די קלינע וערטערלאך. אבל
חפץ שתהה"י עדת המתרים ברחוק קצת כדי שלא ישמעו.

הכריעות כשהייתי בריא: בתחילה על צפוני גודלי ידי ורגלי אח"כ
על צפוני גודלי ידי ורגלי ובלוי נגוע לרצפה במצח. אם א"א טוב יותר
להשען במצח על האגרוף. בכלל, ע"פ קבלה, צ"ל הפסק בין המצח
והרצפה: הטלית, האגרוף...

בנ"א זכורי שאדנ"ע עמד כלليل ליל יוהכ"פ אצל ארון הקודש. נשען
על ידו. ולא נשמע ממנו כל הגהה. אח"כ במווזיוהכ"פ הי' פארכריינגען
עד הבוקר. ממש הלכו לטבול. אמר דא"ח המשך לתקעו רנ"א. ורידי:
והכהנים והעם וכוכו כשהיו שומעים. אם היו שומעים. שלא הכל שמעו.
און דער דערעהר איז דא איצט אויך. ונופלים ע"פ. מען פאלט בא זיך
אראף ואס מהאט א פנים. הי' ע"ד שיחה. המסובים נכנסים לתוך
דביריו, משיבים עליהם. רק די עלטערע האבען געהאט דרך ארץ. רוז"א
לא הי' נוכחת.

קרה שאדנ"ע התפלל נעילה בתוך ארון הקודש. מניח המחוור
בתוכו. קרה שהוא כרע והציבור כבר אמר הסליקות.

עד רנ"ד (ולא הוא בכלל) הי' פארכריינגען במווזיוהכ"פ. בכלל
מרנ"ד השתנה בכמה עניינים.

מוזכר בשנים הראשונות: קונטרס הצדקה, ההשכלה, התפללה (ולא
זהו מתר"ס) העבודה. ולא ראייתם.
הי' זמן אז עיר האט געברענט.

רצ"ה. סוכות

נ"ב. בשעת נ"ב כשאומרים תיבת יברוך המתברך ראשו באמצע.
ד' — מיסב לימיינו שהוא שמאל המברך. וישראל — באמצע. יאר —
לשמאלו שהוא ימין המברך. וכוכי שלום — באמצע. ע"פ קבלה.
אמירת רבש"ע — בשעה שהכהנים מנגנים דוקא. כשאומרים וישם וכוכי

כא. כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א אמר:
יש טובלים הרבה פעומים (בערב יום הcliffeiros). אבל אדמו"ר
נ"ע לא נהג כן⁷⁶. ופעם אמר לי אדמו"ר נ"ע על זה: אל הצדקה הרבה,
א... צופיל דארפַן ניט זיין.

כב. עוד אמר:
כל התפלות דר"ה ויוהכ"פ — בעמידה, אבל בלי נדר⁷⁷.
ובהתרת נדרים עבר ר"ה כיוונו ביהود על זה — שמנาง טוב זה לא
יהי בתורת נדר.

אדנ"ע הי' מפרט עניין זה בדיורו, מיט די קלינע וערטערלאָך,
אבל חפץ שתהי' עדת המתירים בריחוק קצר, כדי שלא ישמעו.

עוד אמר:
סדר הכריעות כשהייתי בריא: בתחלה⁷⁸ — כורע אני על ברבי
ווסומך על צפורי גודלי ידי ורגלי, אח"כ — להשתחוואה —
מתוקום מברבי ונשאר עומד רק על צפורי גודלי ידי ורגלי, ובלי נגע
לרצפה במצח.

והוסיף: אם אי אפשר להשאר להתקומם מהברכים ולהשאר
לעומוד רק על צפורי גודלי ידים ורגלים בלי לנגע לרצפה במצח —
טוב יותר להשען במצח על האגרוף מאשר לעמוד על הברכים.
בכלל, ע"פ קבלה, צריך להיות הפסק בין המצח והרצפה:
ע"י הטלית, האגרוף...

כג. כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א סיפר:
בשנת תרנ"א⁷⁹, צורני שאדמו"ר נ"ע עמד כל ליל יהוהכ"פ
אצל ארון הקודש, נשען על ידו, ולא נשמע ממנו כל הגה.
אח"כ במושאי יהוהכ"פ — הי' פארברריינגען עד הבוקר, ומשם
הלוּכוּ לטבול.

(76) ראה גם סה"ש תש"ה ע' 21. "יוםן" [תשרא] תרצ"א ("רישימות" חוברת ד' ע' 17).

(77) ראה שו"ע אודה"ז או"ח סתר"ט סט"ו-טו.

(78) הלשון בגוכתי"ק — צע"ק. וראה "יוםן" הנ"ל (ע' 10), ועפ"ז פוענה כאן.

(79) ראה גם ר"ד מסעודה מושאי יהוהכ"פ תרפ"ט ס"א (סה"ש תרפ"ט ע' 25).

באوها התוועדות, אמר אדמו"ר נ"ע דא"ח – המשך לד"ה
תקעו תרנ"א⁸⁰.

והי גם ריד (шибה), ובה פירש הנוסח ד"ו והכהנים והעם וכיו"ן
ב"סדר עבודת" דיווהכ"פ:

"והכהנים והעם וכיו"ן כשהיו שומעים" – "כשהיו (כאשר היו)
שמעים", הינו, אם היו שומעים, כיוון שלא הכל שמעו. אונז⁸¹ דער
דע rheuer – אין דא איצט אויך.

"ונופלים על פניהם" – מען פאלט בא זיך ארפאפ ואס
מיהאט א פניהם.

הדיבור בעניין זה הי' ע"ד שיבת הינו, שהמוסבים ננסים
لتוך דבריו, משבים עליהם, ורק די עלטערע האבען געהאט דרכ'
ארץ שלא להכנס לתוך דבריו כו'.

דודי רוז"א (אחיו של אדמו"ר נ"ע) – לא הי' נוכחה אז.

בד. עוד סיפר ב"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א:
קרה שאדמו"ר נ"ע התפלל נעילה בתוך ארון הקודש, הינו,
שהי' מניח המחוור בתוכו.

קרה גם שאדמו"ר נ"ע האrik בתפלת המוסף דיווהכ"פ, כך שהוא
רק כרע, והצבור כבר אמר הסליחות.

כה. עוד סיפר:

עד שנת תרנ"ד (ולא הוא בכלל) הי' אדמו"ר נ"ע נהג
פארברייןגען במוצאי יהוב"פ.

בכל משנת תרנ"ד נשנה הסדר אצל אדמו"ר נ"ע בכמה
ענינים.⁸²

כו. עוד אמר:

mozcer בשנים הראשונות של אדמו"ר נ"ע שכותב כמה קונטרסים:

(80) המשך – שנדרפס בסה"מ תרנ"א בתחלתו (עד ע' נג) – כולל ה' מאמרם. שנים
מהם (והנה כ"ז הוא בח' פנוי המשפייע, וביאור העניין הנה אמרו רוז"ל אמרו לפני מלכיות) –
לא חאריך, וכנראה שא' מהם הוא המאמר שנאמר במוצאי יהוב"פ.

(81) = שמיעה זו, במובנה הרוחני – ישנה גם כיום.

(82) ראה גם "יומן" הנ"ל (ע' 19): "בכל אפשר לומר שהתחילה לנוהג נשיאותו למורי
מריה רנד".